

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

16 februarie 2020

Clasa a XI-a

Barem de evaluare

- ◆ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ◆ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

Nr. problemei	Soluție, rezolvare	Punctaj
1.	<p>Soluție:</p> $\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \cdot \left[(a \cdot b)^{\frac{1}{x}} - a^{\frac{1}{x+1}} \cdot b^{\frac{1}{x+2}} \right] = \lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \cdot a^{\frac{1}{x+1}} \cdot b^{\frac{1}{x+2}} \cdot \left(a^{\frac{1}{x(x+1)}} \cdot b^{\frac{2}{x(x+2)}} - 1 \right) =$ $\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \cdot a^{\frac{1}{x+1}} \cdot b^{\frac{1}{x+2}} \cdot \left(a^{\frac{1}{x(x+1)}} \cdot b^{\frac{2}{x(x+2)}} - b^{\frac{2}{x(x+2)}} + b^{\frac{2}{x(x+2)}} - 1 \right) =$ $\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \cdot \left[b^{\frac{2}{x(x+2)}} \cdot \left(a^{\frac{1}{x(x+1)}} - 1 \right) + b^{\frac{2}{x(x+2)}} - 1 \right] =$ $\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \cdot b^{\frac{2}{x(x+2)}} \cdot \left(a^{\frac{1}{x(x+1)}} - 1 \right) + \lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \cdot \left(b^{\frac{2}{x(x+2)}} - 1 \right) =$ $\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \cdot \frac{a^{\frac{1}{x(x+1)}} - 1}{\frac{1}{x(x+1)}} \cdot \frac{1}{x(x+1)} + \lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \cdot \frac{b^{\frac{2}{x(x+2)}} - 1}{\frac{2}{x(x+2)}} \cdot \frac{2}{x(x+2)} =$ $\ln a + 2 \cdot \ln b = \ln(a \cdot b^2)$	<p>2p</p> <p>2p</p> <p>2p</p> <p>1p</p>

	<p>a) Ecuația caracteristică este: $t^2 - 8t + 15 = 0$, cu soluțiile $t_1 = 3, t_2 = 5$.</p> <p>Atunci șirul este de forma $x_n = \alpha \cdot 3^n + \beta \cdot 5^n, n \geq 1$.</p> <p>Din $x_1 = 2$ și $x_2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} \alpha = \frac{3}{2} \\ \beta = -\frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow x_n = \frac{3}{2} \cdot 3^n - \frac{1}{2} \cdot 5^n, n \geq 1$.</p> <p>$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = -\infty$.</p> <p>b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{5 \cdot x_n} = \frac{1}{5} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{3}{2} \cdot 3^{n+1} - \frac{1}{2} \cdot 5^{n+1}}{\frac{3}{2} \cdot 3^n - \frac{1}{2} \cdot 5^n} = \frac{1}{5} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{9}{2} \cdot \left(\frac{3}{5}\right)^n - \frac{5}{2}}{\frac{3}{2} \cdot \left(\frac{3}{5}\right)^n - \frac{1}{2}} = 1$.</p> <p>c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{x_{n+1}}{5 \cdot x_n}\right)^{\frac{x_n}{n^{2020}}} \stackrel{1^\infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{x_{n+1} - 5 \cdot x_n}{5 \cdot x_n}\right)^{\frac{x_n}{n^{2020}}} =$</p> <p>$e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1} - 5 \cdot x_n}{5 \cdot x_n} \cdot \frac{x_n}{n^{2020}}} = e^{\frac{1}{5} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{3}{2} \cdot 3^{n+1} - \frac{1}{2} \cdot 5^{n+1} - \frac{15}{2} \cdot 3^n + \frac{5}{2} \cdot 5^n}{n^{2020}}} = e^{\frac{1}{5} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-3^{n+1}}{n^{2020}}} = e^{-\infty} = 0$</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>2p</p> <p>1p</p> <p>2p</p>
--	---	--

$$\left. \begin{aligned} A^n = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot A \Rightarrow A^{n+1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot A \\ A \cdot A^n = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow A^{n+1} = A \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \end{aligned} \right\} \Rightarrow A \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot A \quad (1)$$

Fie $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in M_2(\mathbb{R})$;

Înlocuind în relația (1) pe A, obținem:

$$\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} a+b & b \\ c+d & d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b \\ a+c & b+d \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{cases} a+b = a \Rightarrow b = 0 \\ c+d = a+c \Rightarrow a = d \end{cases} \Rightarrow$$

$$A = \begin{pmatrix} a & 0 \\ c & a \end{pmatrix}, a, c \in \mathbb{R};$$

Calculăm puterile matricei A:

$$A^2 = \begin{pmatrix} a & 0 \\ c & a \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a & 0 \\ c & a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a^2 & 0 \\ 2 \cdot a \cdot c & a^2 \end{pmatrix};$$

$$A^3 = \begin{pmatrix} a^2 & 0 \\ 2 \cdot a \cdot c & a^2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a & 0 \\ c & a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a^3 & 0 \\ 3 \cdot a^2 \cdot c & a^3 \end{pmatrix};$$

.....

$$A^k = \begin{pmatrix} a^k & 0 \\ k \cdot a^{k-1} \cdot c & a^k \end{pmatrix}, k \in \mathbb{N}^*, k \geq 2;$$

Se demonstrează prin inducție matematică că $A^k = \begin{pmatrix} a^k & 0 \\ k \cdot a^{k-1} \cdot c & a^k \end{pmatrix}, k \in \mathbb{N}^*, k \geq 2$;

3.

2p

2p

	<p>Atunci ecuația devine:</p> $\begin{pmatrix} a^n & 0 \\ n \cdot a^{n-1} \cdot c & a^n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{cases} a^n = 1 \\ n \cdot a^{n-1} \cdot c = 1 \end{cases}$ <p>În rezolvarea ecuației $a^n = 1$, distingem 2 cazuri:</p> <p>Cazul 1. Dacă $n = 2q+1, q \in \mathbb{N}^* \Rightarrow a^n = 1$ are o unică soluție reală $a=1 \Rightarrow$</p> $c = \frac{1}{n} \Rightarrow$ $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ \frac{1}{n} & 1 \end{pmatrix}, n \in \mathbb{N}^*, n \geq 3, n = \text{număr impar}$ <p>Cazul. Dacă $n=2q, q \in \mathbb{N}^* \Rightarrow a^n = 1$ are 2 soluții reale: $a = \pm 1 \Rightarrow c = \pm \frac{1}{n} \Rightarrow$</p> $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ \frac{1}{n} & 1 \end{pmatrix} \text{ sau } A = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ -\frac{1}{n} & -1 \end{pmatrix}, n \in \mathbb{N}^*, n \geq 2, n = \text{număr par.}$	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>
--	---	--

<p>4.</p>	<p>a) Demonst răm prin inducție matematică cã:</p> <p>$P(p): B^{2^p} = A^p \cdot B \cdot A^{-p}, (\forall) p \in \mathbb{N}^*$</p> <p>1.Verificare: $p=1 \Rightarrow P(1): B^2 = A \cdot B \cdot A^{-1} (A)$</p> <p>1.Demonstrãm cã $P(p) \rightarrow P(p+1), (\forall) p \in \mathbb{N}^*$</p> <p>Presupunem cã $P(p)$ este adevãratã;</p> <p>Sã demonstrãm cã $P(p+1)$ este adevãratã</p> <p>$P(p+1): B^{2^{p+1}} = A^{p+1} \cdot B \cdot A^{-p-1}$</p> $B^{2^{p+1}} = \left(B^{2^p} \right)^2 = \left(A^p \cdot B \cdot A^{-p} \right)^2 = \left(A^p \cdot B \cdot A^{-p} \right) \cdot \left(A^p \cdot B \cdot A^{-p} \right) =$ $A^p \cdot B^2 \cdot A^{-p} = A^p \cdot \left(A \cdot B \cdot A^{-1} \right) \cdot A^{-p} = A^{p+1} \cdot B \cdot A^{-p-1};$ <p>Din 1 și 2 $\Rightarrow P(p) (A); \forall p \in \mathbb{N}^*$</p> <p>b) În particular, pentru $p = m$, avem</p> $B^{2^m} = A^m \cdot B \cdot A^{-m} = B \Rightarrow B^{2^m - 1} = I_n.$ <p>Demonstrãm cã $2^m - 1 \in \mathbb{N}^*$ este cel mai mic numãr cu proprietatea cerutã.</p> <p>Presupunem cã existã $k \in \mathbb{N}^*, k < 2^m - 1$ astfel încât $B^k = I_n$.</p> <p>$2^m - 1$ este numãr prim $\Rightarrow (2^m - 1, k) = 1 \Rightarrow (\exists) a, b \in \mathbb{Z}$ astfel încât</p> $a \cdot (2^m - 1) + b \cdot k = 1;$ $B = B^1 = B^{a(2^m - 1) + bk} = \left(B^{(2^m - 1)} \right)^a \cdot \left(B^k \right)^b = I_n \Rightarrow B = I_n (F) \Rightarrow$ <p>$2^m - 1$ este cel mai mic numãr cu proprietatea cerutã.</p>	<p>3p</p> <p>1p</p> <p>1p</p> <p>2p</p>
-----------	---	---